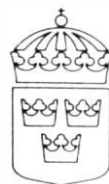

Motion till riksdagen

1986/87:Jo701

Tredje vice talman Bertil Fiskesjö (c)

Rening av avgaserna från flygplan

Mot.
1986/87
Jo701 – 704

I en notis i en tidning för några månader sedan meddelades det att skogen runt Landvetters flygplats hade kraftiga försurningsskador, värre än på andra platser. Det var en flygfotografering med infrarödkänslig färgfilm som avslöjade detta. Fotograferingen ingick i ett forskningsprojekt vid naturvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet.

Allt talar för att det var avgaserna från den intensiva flygtrafiken som orsakade de stora skadorna. Den här refererade notisen ger en aktuell illustration till ett allvarligt miljöproblem som jag tog upp redan förra året i en riksdagsmotion, nämligen de stora och ökande miljöeffekterna av utsläppen från flygtrafiken.

Eftersom utskottsmajoriteten (moderater och socialdemokrater) avslagit yrkandet i min motion (JoU 1986/87:7) och inte heller i övrigt ägnade den någon större uppmärksamhet återkommer jag i ärendet.

Det är naturligtvis ett framsteg att riksdagsmajoriteten efter åratal av helt onödigt och ansvarslöst fördröjning äntligen insett att avgaserna från bilarna är en av de viktigaste orsakerna till miljöförstörelsen och att riksdagen således har kunnat besluta om skärpta krav på avgasrening.

Effekterna av dessa beslut kommer dock att dröja, eftersom det tar tid innan bilbeståndet förnyas. En fortsatt ökning av antalet bilar kommer också att medföra att de förväntade reduceringarna av de totala utsläppen inte blir så stora som man i nuläget föreställer sig. Kartläggningen av avgasernas innehåll och verkan är för övrigt fortfarande bristfällig och man kan således förutse behovet av ytterligare åtgärder utöver vad de nu antagna reglerna föreskriver.

Den erfarenhet vi nu har om bilavgasernas skadeverkningar, om hur trögt det varit att få fram restriktioner och om bilindustrins motstånd mot helt nödvändiga åtgärder borde ha lärt oss att det är hög tid att också ta itu med avgasföroreningarna från flyget. Dessa har knappast alls uppmärksamats och ingen kan påstå att de blir lättare att komma till rätta med än bilavgaserna. Frågan berör mäktiga ekonomiska intressen och den har givna internationella implikationer.

Någon mer ingående analys av flygavgasernas beståndsdelar eller av den totala utsläppsmängden finns inte. Beräkningar som jag hade tillgång till när jag skrev min första motion visade emellertid att en mycket stor del av t. ex. kväveoxidutsläppen över vårt land, 20 000 ton per år, kommer från flygplan. Till detta kommer mängder av andra substanser. Om flygtrafiken ökar så

som prognoserna anger kommer utsläppen från flyget att ha fördubblats fram till år 2000.

Mot. 1986/87
Jo701

Flyget är således redan en mycket verksam faktor bakom miljöföreningarna och dess betydelse i detta negativa avseende kommer snabbt att öka. Med tanke på den särskilda koncentrationen vid och kring flygplatserna måste föreningarna också betraktas som en akut arbetsmiljöfråga av stor vikt.

Det är således inte ansvarsfullt att lämna dessa problem därhän. Frågan måste tas upp till seriös behandling och krav på avgasrening ställas också vad gäller utsläpp från flygplan.

Eftersom de problem jag här berört hittills nästan inte alls uppmärksamats och eftersom det sannolikt kommer att bli svårt att få gehör för reningskrav från industrins sida är det viktigt att förberedande arbete snabbt kommer till stånd.

Ett sådant arbete bör inriktas på kartläggning av utsläppens sammansättning, totala omfång och effekter på människor och totalmiljö. Men lika viktigt är det att forskare och konstruktörer inom flygteknik redan nu engageras för att ta fram tekniska lösningar på avgasproblemen. I annat fall är risken stor att åtgärder kommer att dröja på samma ödesdigra sätt som gällt för bilavgaserna.

Det bör ankomma på regeringen att ta de initiativ som krävs för att få i gång den verksamhet som här påyrkats.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställer jag

att riksdagen beslutar att hos regeringen begära åtgärder mot avgasföreningar från flygplan i enlighet med vad som angetts i motionen.

Stockholm den 12 januari 1987

Bertil Fiskesjö (c)